

ZonMw

De overwegingen van een onderzoeksfinancier bij datamanagement

10 september 2014

NWO landelijke conferentie

Margreet Bloemers (ZonMw)
i.s.m. Marjan Grootveld (DANS)

De overwegingen van een onderzoeksfinancier....

1. Waarom?
 - Aanleiding en doel
 - >> beschikking over data, data delen

2. Hoe en wat?
 - Eisen en ondersteuning
 - Werkwijzen – groeipad - pilot

3. Verder ontwikkelen!
 - Het grote geheel
 - Samenwerking

Projecten
Onderzoek & resultaten

Subsidies
Kalender & procedure

Actueel
Nieuws & agenda

Programma's
Alle programma's

Thema's
Alle thema's

ZOEK

ZonMw stimuleert gezondheids- onderzoek en zorginnovatie

ZonMw financiert gezondheidsonderzoek én stimuleert het gebruik van de ontwikkelde kennis – om daarmee de zorg en gezondheid te verbeteren.

★ Verstandige zorg

Kiezen voor kwaliteit en kostenbesparing

› Lees verder

★ Uw project in de spotlight

Inspireer collega's op het congres van Zorg en Ondersteuning in de Buurt op 1 december #ZOiB

› Doe mee!

Thema's

★ [Onderzoek en samenleving](#)

★ [Doelmatigheid](#)

★ [Preventie](#)

★ [Implementatie](#)

› [naar thema's](#)

Nieuws en abonneren

3 september 2014

[177 nieuwe Sportimpuls-projecten](#)

1 september 2014

[Uitreiking Galenusprijzen tijdens Figon](#)

Data delen = goud in handen

Winstpunten bij data delen – benutten

- Besparing van onderzoeksbudget, proefdieren, administratiedruk en tijd
- Onderzoek verifiëren; fraude voorkomen
- Versterking data-infrastructuur
- Koppelingen voor:
 - vergroten power onderzoek (bijv. zeldzame ziekten)
 - nieuwe onderzoeksvragen
- Informatie voor beleid (impact van interventies, trends in volksgezondheid)
- Informatie voor de zorgpraktijk (kwaliteit)

*"We hebben **GOUD**
in handen!"*

RGO

Het vertrekpunt:

RGO-advies 2008 – Van gegevens verzekerd:

*“Effectief **volksgezondheidsbeleid** en succesvol **wetenschappelijk volkgezondheidsonderzoek** zijn beide **afhankelijk van gegevens** over de Nederlandse volksgezondheid.*

*Op dit moment laat **de beschikbaarheid** van die gegevens te wensen over. De gegevens die er zijn worden bovendien **niet altijd goed benut**.*

Dat is, in een notendop, de achtergrond van dit advies van de Raad voor Gezondheidsonderzoek (RGO).”

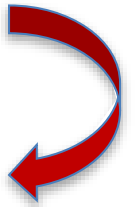

ZonMw einddoelstellingen:

1. Onderzoekers vullen alleen nog databronnen die **vindbaar**, **toegankelijk** en **uitwisselbaar** zijn en **duurzaam opgeslagen**

2. Het gebruik van bestaande databronnen is een vanzelfsprekend onderdeel in wetenschappelijk **onderzoek** en het **informer**en van beleid en praktijk.

Centraal in de doelstellingen staat de **toegang tot data**

Eis: per 1-7-2013 **subsidiebepaling**

Ondersteuning: in subsidieprocedure, projecten **dm-plan**

Subsidiebepaling

Artikel 20 Databestanden

1. Bij databestanden worden ZonMw en de subsidieontvanger tezamen beschouwd als de 'producent van de databank' zoals bedoeld in de Databankenwet.
2. De subsidieontvanger stelt een datamanagementplan op. In dit plan geeft de subsidieontvanger aan hoe data gedeeld worden, wanneer de data aan derden beschikbaar worden gesteld en de wijze waarop de data toegankelijk worden gemaakt. Dit plan wordt ter goedkeuring aan ZonMw voorgelegd.
3. Databanken met bijbehorende toelichting worden in elk geval op door ZonMw aan te geven wijze beschikbaar gesteld voor gebruik ten behoeve van verder wetenschappelijk onderzoek. De binnen een project verzamelde gegevens dienen daarom volgens de geldende standaarden en toegankelijk te worden gedocumenteerd en opgeslagen.

www.zonmw.nl/ittd

ZOEK

Programma: **Toegang tot data #TTData****Programma**

Actueel

Vraag en antwoord

ICT FAQ

Bewegen richting open access: toegang tot data optimaliseren!**Aanleiding**

Effectief volksgezondheidsbeleid en succesvol wetenschappelijk gezondheidsonderzoek zijn beide afhankelijk van gegevens over de volksgezondheid. De beschikbaarheid van die gegevens laat nog te wensen over. De gegevens die er zijn worden bovendien niet altijd goed benut.

Beweging richting open access: restricted access

Open Access heeft betrekking op het verschaffen van gratis (internet)toegang tot onderzoekartikelen. Aangezien alle onderzoek en innovatie voortbouwt op eerdere prestaties, kan een efficiënt systeem voor ruime verspreiding van en toegang tot onderzoekspublicaties en data de wetenschappelijke vooruitgang versnellen. Maatwerk in deze is van groot belang en zal in de praktijk betekenen dat er sprake is van voorwaardelijk toegang tot data, ofwel 'restricted access'.

Rol ZonMw

ZonMw staat in haar rol als subsidieverstrekker in contact met de onderzoekers en verbindt voorwaarden aan subsidies. ZonMw kan en wil een bijdrage leveren aan optimaal gebruik van gegevens. De einddoelen zijn als volgt geformuleerd:

- 1) Onderzoekers vullen alleen nog databronnen die vindbaar, toegankelijk en koppelbaar zijn.
- 2) Het gebruik van bestaande databronnen is een vanzelfsprekend onderdeel in wetenschappelijk onderzoek en het informeren van beleid en praktijk.

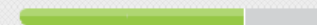
Centraal staat de toegang tot data.

Winstpunten bij realisatie

- Besparing van onderzoeksbudget, proefdieren, administratiedruk en tijd;
- Onderzoek kunnen verifiëren, wetenschapsfraude voorkomen;

Programmagegevens

Budget:	€ 200.000
Status:	Uitvoering
Looptijd:	2012 2014

Contact

Margreet Bloemers
T +31 70 349 52 37
E bloemers@zonmw.nl

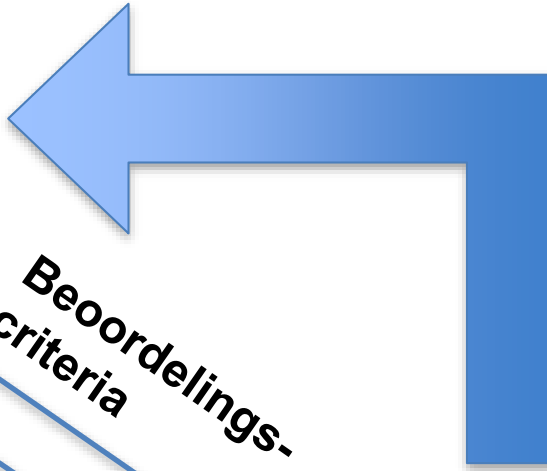
Data delen: goed voor de wetenschap,
goed voor u

Bekijk het Youtube filmpje

Downloads

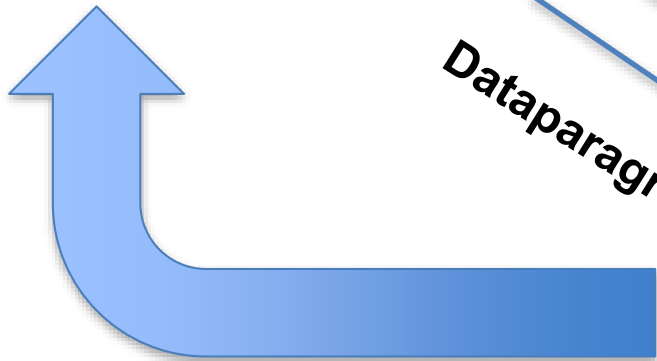
Voor de **INDIVIDUELE** onderzoeker

EISEN
(subsidiebepaling
vraagt dm-plan)

Beoordelings-
criteria

Dataparagraaf

ONDERSTEUNING
(checklist - toelichting)

ZonMw

DATA: DIGITALE DIAMANTEN

Datamanagement voor onderzoeksprojecten gesubsidieerd door ZonMw

December 2013

Drs. R. Nugteren (RIVM)
Dr. C. Veenhof (NIVEL)
Drs. S. el Markhous (NIVEL)
Drs. E.A. Balster (CentERdata)
Dr. M.J. Grootveld (DANS)
Dr. M.A. Swertz (BBMRI-NL)

DATA: vindbaar – toegankelijk – uitwisselbaar - opslag

1. Data verzamelen en analyseren
 - a. Hergebruik e/o koppelen; nieuwe data verzamelen
 - b. Toestemming deelnemer, informed consent
 - c. Gevoelige gegevens beschermen
 - d. Kwaliteit van de data
 - e. ICT standaarden, e-infrastructuren
2. Data opleveren (projectresultaten)
 - a. Metadata
 - b. Koppelingsvariabelen
3. Data bewaren tijdens, na afloop v.h. project:
 - a. Opslagcapaciteit, beveiliging
 - b. Lange termijnarchivering
 - c. Kosten
4. Data beschikbaar stellen
 - a. Gebruiksvoorwaarden
 - b. Online catalogus, persistent identifier

Hoe / Wat beoordelen we?

1. Tijdens **subsidieprocedure** en na **honorering**:
 - **Leidraad**: *“is hij goed bezig?” “heeft hij hulp nodig?”*
 - **Verantwoording / sturing**:
“hij MOET laten zien dat hij DM doet”
en *“hoe doet hij het DM?”* (criteria/toelichting)
2. DP/DMP als **groeidocument**:
de items in DP en DMP hoeven niet meteen geregeld te zijn
> *later MOET het wel*
3. Einde van het project: *“het resultaat telt!”* **V-T-U-O**

Pilotfase – implementatie - ontwikkeling

- **Pilot** in subsidierondes tot in 2015
- Werkwijzen **introduceren** binnen ZonMw
- Ervaringen van onderzoekers **monitoren** >>
werkwijzen en ondersteuning verder
ontwikkelen
 - *Actueel informatieaanbod*
 - *expertnetwerk*

Werken aan een sterke datainfrastructuur

>> Met wie?

ZonMw
NWO, STW, KNAW
NIHC,
gezondheidsfondsen

Programma's:
GGG, NPO, PRN
Dementie

Onderzoekers
Federa

Umc's, Parelsnoer
Universiteiten
RIVM, TNO

DANS, SURF, 3TU.datacentrum
BBMRI, CTMM,
Nictiz, DHD, Dica
Vektis, Achmea

Werken aan een sterke datainfrastructuur

>> **Gezamenlijk oplossen**

- Incentives voor de onderzoeker
- Kosten / faciliteiten langdurige opslag van data
- Privacy, toestemming voor hergebruik
- Eigenaarschap:
 - IE
 - Publiek-private samenwerking

SESSIE 4!